

Posudek diplomové práce D. Vacka „Srovnání koncepcí výchovy A. S. Makarenka a Dona Bosca v práci s bezprizornou mládeží“ . (2006)

Oponent: Mgr. Ivo Syřiště Dr.

Diplomová práce Daniela Vacka je přínosem v oblasti srovnání dvou výrazných pedagogických koncepcí, které svým dopadem zasahují především oblast dějin pedagogiky a oblast sociální pedagogiky.

Rukopis o rozsahu 139 stran obsahuje úvodní část, biografickou a faktografickou část, dále část komparativní a závěrečnou.

V úvodní části si autor klade za cíl přispět na základě komparace uvedených koncepcí v klíčových oblastech k dalšímu rozvoji oboru sociální a obecné pedagogiky při nárocích, které se na tuto oblast v současnosti kladou a najít inspiraci pro současné vychovatele, kteří výchovné situace řeší ve své práci. Cílem práce je také popularizace myšlenek a díla výše uvedených pedagogických osobností.

Autor shrnuje cíle práce do pěti bodů (s. 13) tj. obecně pedagogický cíl (přispět k řešení problémů souč. soc. ped.), komparativně analytický cíl (porovnání koncepcí), úvahově polemický cíl (vyvolání diskuse nad problémy), informační cíl (upřesnění, odstranění, mýtů) a popularizační cíl (zvýšení zájmu o uvedené osobnosti). Lze ocenit, že autor dipl. práce provádí komparaci na v důležitých oblastech: materiální podmínky, osobní život autorů, autorita, samospráva, pedagogická perspektiva, vliv kolektivu, vztah ke světu a státnímu zřízení, práce a vzdělání, charakter, samospráva, určování pravidel, případně přestupky a tresty, osobní zainteresovanost a zodpovědnost. Komparace je provedena pečlivě a podrobně a věcně, což je nutno ocenit u tématu, které bylo často mytizováno. Velká část práce je věnována biografickému pohledu na problematiku.

Kritické připomínky: na straně 15 se autor dipl. práce odvolává na kvalitativní výzkumné metody a také na hermeneutiku. Ve své práci však používá především metodu biografickou a bibliografickou. Také v odborné literatuře je poměrně málo titulů, které by poukazyvaly na využití hermeneutiky a kvalitativních metod v pedagogickém výzkumu. Na s. 20 je uváděna klasifikace jednotlivých typů bezprizorných. Do jaké míry má tato klasifikace oporu ve vědecké soc. psychologické literatuře? Je možno najít nějaký současný terminologický ekvivalent k tomuto pojmu, např. v anglosaské literatuře a mohou mít tyto pojmy podobný obsah? Do jaké míry můžeme počítat s věrohodností pramenů, případně je diferencovat na primární a sekundární? Jaký rozdíl můžeme předpokládat mezi dokumentem a literárním dílem? Lze odhadnout věrohodnost hodnocení sebe i druhých a míru autostylizace? Bylo by přínosné zjistit hodnocení a vnímání Makarenka v období mezi světovými válkami v naší pedagogice. Dále rozšířit konsekvence pro současnou dobu (autor si dal mj. za cíl v úvodu) a co zůstalo víceméně v obecné rovině.

Doporučené otázky k obhajobě:

Jak můžeme chápat výchovu charakteru v těchto dvou koncepcích a jak z obecného hlediska?

Jak tyto koncepcie obstojí z pohledu obecných principů etické výchovy?

Jak lze tyto koncepcie hodnotit z hlediska socializace, případně resocializace?

Co lze v těchto koncepcích hodnotit jako nadčasové nebo naopak dobové?

Předloženou práci považuji za přínosný vstup do problematiky s podrobným zpracováním a dobrým výběrem oblastí pro komparaci. Je patrná autorova zaujatost tématem.

Doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení

V Praze dne 18.12.2006

Mgr. Ivo Syřiště Dr.

